COURSE

Quản lý & Biên tập số liệu với Stata

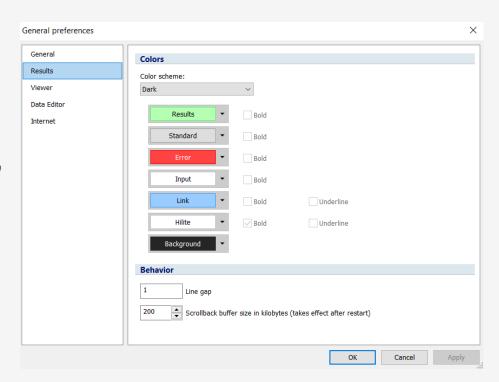
Lớp phân tích thống kê cơ bản

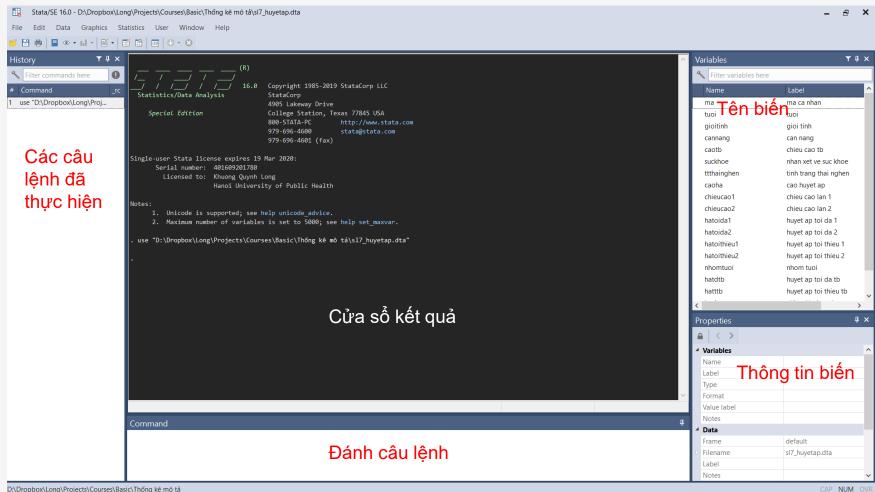
Khương Quỳnh Long Hà Nội, 06-08/06/2020

Giao diện Stata

Chỉnh màn hình màu

- − Edit → Preferences→General Preferences
- Trong mục Color scheme,
 chọn giao diện phù hợp
- Tắt Stata và khởi động lại
 Stata

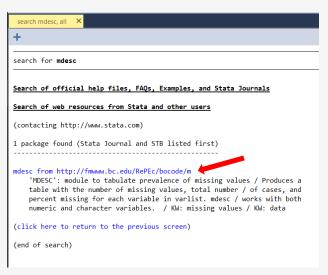

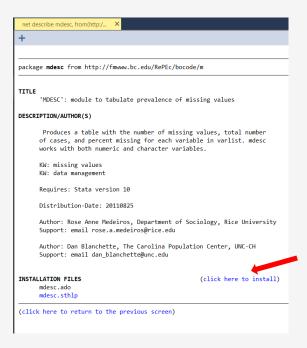
Trợ giúp

- help {tên câu lệnh}
- Ví dụ: help tab1
- Tìm hiểu chức năng của câu lệnh sau
- √ tab, tab1, sum, tabstat, ci, hist

Cài thêm câu lệnh

- Cách 1: ssc install {tên gói}
- Cách 2: findit {tên câu lệnh}
- Vídu: findit mdesc

Nội dung

- 1. Mở và nhập số liệu
- 2. Xem cấu trúc số liệu
- 3. Tìm kiếm và chỉnh sửa số liệu
- 4. Sắp xếp số liệu
- 5. Lưu và xuất số liệu
- 6. Tạo biến mới
- 7. Đổi tên, xóa biến số
- 8. Tạo và gán nhãn
- 9. Thay thế giá trị số liệu
- 10. Phân nhóm cho biến số
- 11. Chuyển đổi dạng số liệu
- 12. Gộp bộ số liệu
- 13. Loop

Mã hóa số liệu

. tab caoha			
cao huyet ap	Freq.	Percent	Cum.
khong cao ha cao ha	319 78	80.35 19.65	80.35 100.00
Total	397	100.00	

. tab caoha, nol						
cao huyet ap	Freq.	Percent	Cum.			
0	319	80.35	80.35			
1	78	19.65	100.00			
Total	397	100.00				

- Mã hóa dữ liệu
- √ Tên biến số
- ✓ Nhãn biến số (label variable)
- ✓ Giá trị (value)
- ✓ Nhãn giá trị (label value)

Mã hóa số liệu

Tên biến số

- ✓ Không bắt đầu bằng số,
- ✓ Không bắt đầu bằng khoảng trắng hoặc ký tự đặc biệt
- ✓ Không dùng tiếng Việt có dấu
- ✓ Ngắn gọn

Nhãn biến số

- ✓ Ngắn gọn
- ✓ Có thể dùng tiếng Việt có dấu
- ✓ Nên kèm theo đơn vị đo lường

Mã hóa số liệu

Giá trị

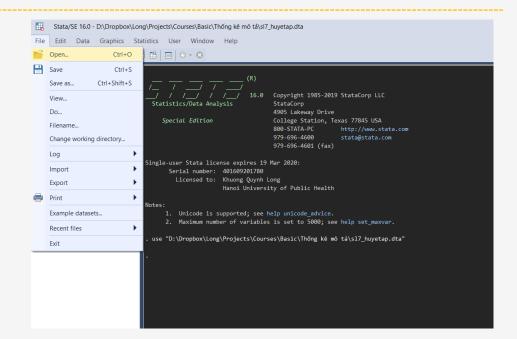
- ✓ Biến nhị giá: nên mã hóa 0/1
- ✓ Biến danh mục, thứ tự: mã hóa 1,2,3...
- ✓ Giá trị khuyết, từ chối trả lời: 9, 99, 999....

Nhãn giá trị

- ✓ Ngắn gọn
- ✓ Có thể dùng tiếng Việt có dấu
- ✓ Không nên kèm theo đơn vị đo lường

1. Mở số liệu

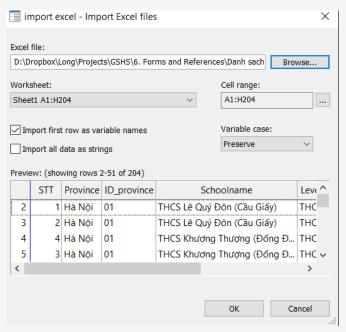
- File >> open >> chọn tập số liệu
- Tại 1 thời điểm, Stata chỉ mở được 1 bộ số liệu
- Cách dùng lệnh use {đường dẫn}/data.dta, clear

1. Mở số liệu

Mở file exel

File >> import >> Excel spreadsheet(*.xls; *.xlsx)

2. Xem cấu trúc số liệu

contain data from: nơi lưu trữ file số liệu

obs: Số đối tượng trong nghiên cứu

vars: Số biến số trong nghiên cứu

Variable name: tên biến số trong số liệu

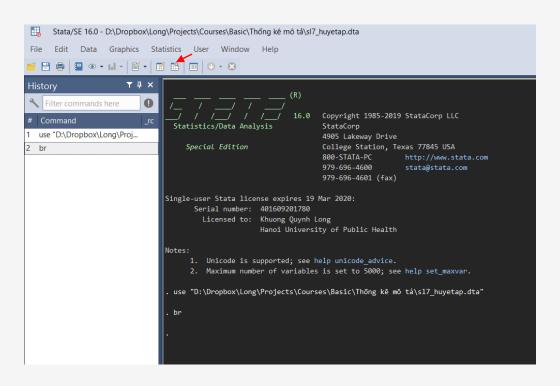
Variable label: nhãn của biến số

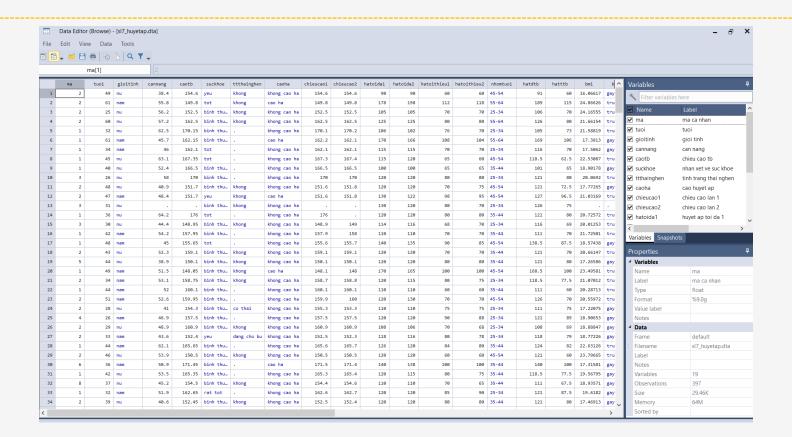
Sorted by: sắp xếp số liệu theo biến số nào

2. Xem cấu trúc số liệu

Xem cấu trúc số liệu

br

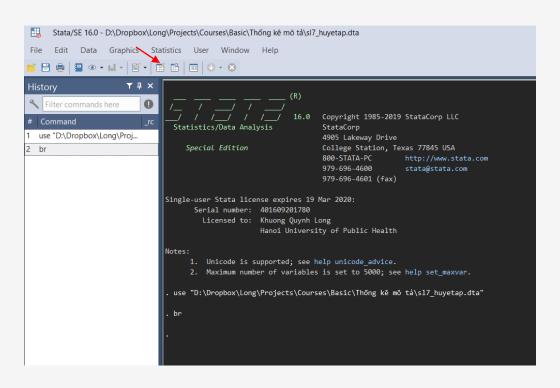

3. Tìm kiếm và chỉnh sửa số liệu

Tìm kiếm và chỉnh sửa số liệu

edit

4. Sắp xếp số liệu

 Sắp xếp theo giá trị tăng dần sort {tên biến cần sắp xếp} sort tuoi sort id Sắp xếp theo giá trị giảm dần gsort - {tên biến cần sắp xếp} gsort - tuoi

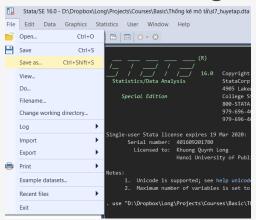
5. Lưu số liệu

- Luu file Stata
- ✓ Cách 1

save {đường dẫn}\tendata.dta, replace

✓ Cách 2

file >> save as >> chọn đường dẫn và đặt tên

6. Tạo biến mới

Tạo biến mới

```
gen {biến mới} = ...
```

Ví dụ:

```
gen chieucaotb = (chieucao1 + chieucao2)/2
gen bmi = cannang/chieucao^2
gen tangha = hatdtb >= 140 | hatttb >= 90
```

Chú ý missing value!

7. Đổi tên, xóa biến số

• Đổi tên

```
ren {tên cũ} {tên mới}
ren caoha caoha_moi
```

Xóa biến số

```
drop {tên biến}
drop chieucao1 chieucao2
```

Giữ lại biến số

```
keep {tên biến}
```

keep chieucaol chieucao2

8. Tạo và gán nhãn

Tạo nhãn giá trị
label define {tên nhãn} # "nhãn" # "nhãn"...
Ví dụ: label define lbcaoha 1 "Co" 0 "Khong"

Gắn nhãn giá trị

label value {tên biên} {tên nhãn}

✓ Ví dụ: label value caoha lbcaoha

9. Thay thế giá trị số liệu

```
replace {biến số} = ... if ....
```

Ví dụ:

- ✓ replace gioitinh = 0 if gioitinh == 2
- ✓ replace suckhoe = . if suckhoe == 999

10. Phân nhóm biến số

```
recode {biến số} (quy luật), gen({biến mới})
```

Ví dụ: tạo biến nhóm BMI <18.5, 18.5 - 25, >=25
 recode bmi (min/18.49999 = 1) (18.5/24.9999 = 2) (25/max = 3), gen (bmi_nhom)

Ví dụ: tạo biến nhóm BMI, kèm theo nhãn giá trị
recode bmi (min/18.49999 = 1 "<18.5") (18.5/24.9999 = 2 "18.5 - <25") (25/max = 3 ">= 25"), gen (bmi_nhom)

11. Chuyển định dạng số liệu

	mhgd	mcn	age	edu		
1	0101010001	010101000101	41	2		
2	0101010002	010101000203	28	3		
3	0101010003	010101000304	12	3		
4	0101010004	010101000402	34	3		
5	0101010005	010101000504	9	2		
6	0101010006	010101000601	40	2		
7	0101010008	010101000807	1	1		
8	0101010009	010101000904	13	3		
9	0101010010	010101001005	27	4		
10	0101010013	010101001303	21	3		
Dạng string			Dạr	ng nume	rio	

```
Chuyển từ string → numeric
destring {tênbiến}, gen(biếnmới)
Hoăc
destring {tên biến}, replace
destring mcn, replace
Chuyển từ numeric → string
tostring {tênbiến}, gen(biếnmới)
Hoăc
tostring {tên biến}, replace
tostring age, replace
```

- Gộp theo hàng dọc (append)
- Các dữ liệu phải có
 - ✓ Cùng tên biến
 - ✓ Cùng định dạng (string, numeric)
 - ✓ Nếu không cùng tên?

use "Cambodia.dta", clear append using "Angola.dta"

Cambodia

	country	country_name	year	neonatal	infant	under5
1	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
2	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
3	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
4	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
5	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
6	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
7	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
8	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
9	KH6	Cambodia	2014	No	No	No
10	KH6	Cambodia	2014	No	No	No

Angola

	country	country_name	year	neonatal	infant	under5
1	A07	Angola	2016	No	No	No
2	A07	Angola	2016	No	No	No
3	A07	Angola	2016	No	No	No
4	A07	Angola	2016	No	No	No
5	A07	Angola	2016	No	No	No
6	A07	Angola	2016	No	No	No
7	A07	Angola	2016	No	No	No
8	A07	Angola	2016	No	No	No
9	A07	Angola	2016	No	No	No
10	A07	Angola	2016	No	No	No

Gộp theo hàng ngang

Phiếu hộ gia đình + cá nhân

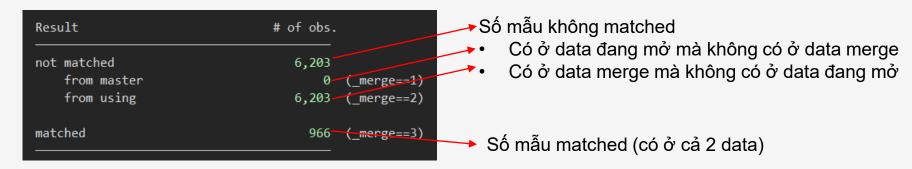
	mhgd	mcn	eth	sex	edu
1	0101010001	010101000101	Dao	Male	Primary
2	0101010002	010101000203	Dao	Male	Secondary
3	0101010003	010101000304	Dao	Female	Secondary
4	0101010004	010101000402	Dao	Female	Secondary
5	0101010005	010101000504	Dao	Male	Primary
6	0101010006	010101000601	Dao	Male	Primary
7	0101010008	010101000807	Dao	Male	Illiterate
8	0101010009	010101000904	Dao	Female	Secondary
9	0101010010	010101001005	Dao	Female	High+
10	0101010013	010101001303	Dao	Female	Secondary

Phiếu số 2

	mcn	anc4	inst_deliv~y	tetanus
1	010101000204	No	Yes	Yes
2	010101000402	No	Yes	Yes
3	010101000805	Yes	Yes	Yes
4	010101001005	No	Yes	Yes
5	010102000102	No	Yes	Yes
6	010102000401	No	No	No
7	010102000602	Yes	Yes	Yes
8	010102001002	No	Yes	Yes
9	010103000202	Yes	Yes	Yes
10	010103000402	No	Yes	Yes

- Có 3 dạng chính
 - √ 1:1 Ghép 1 dòng với 1 dòng
 - Ví dụ: mcn ở phiếu 2 và mcn ở phiếu hộ gia đình
 - √ 1:m (hoặc m:1) Ghép 1 dòng với nhiều dòng
 - Ví dụ: mghd ở phiếu hộ gia đình vs mhgd ở phiếu cá nhân
 - ✓ m:m Ghép nhiều dòng với nhiều dòng

```
use "phieuhgd.dta", clear
merge 1:1 mcn using "phieu2.dta"
```


13. preserve và restore

- Tạo ra 1 môi trường làm việc tạm thời
- Khi cần phân tích trên bộ số liệu tạm thời mà không làm ảnh hưởng tới dữ liệu đang sử dụng

preserve (bắt đầu tạo môi trường làm việc tạm thời)

Thực thi các câu lệnh

restore (trở về môi trường mặc định)

12. preserve và restore

```
* Hôn nhân cân huyết thống
preserve
keep if chuho==1 & age_cat>2
table1, vars(hncht cat\) ///
        format(%9.1f) onecol ///
        saving("4 hncht c.xls", sheet (1, replace))
basetable hncht eth (r) db (r) xlkt (r) , toxl(4_hncht_r.xls, hncht, replace)
restore
* Yếu tố hành vi ở người trưởng thành
preserve
keep if age cat>2
table1, vars(smoke cat\ drink cat\ smoke drink cat\) ///
        format(%9.1f) onecol ///
        saving("4 ythy c.xls", sheet (1, replace))
basetable smoke eth (r) db (r) xlkt (r) , toxl(4_ythv_r.xls, hutthuoc, replace)
basetable drink eth (r) db (r) xlkt (r) , toxl(4_ythv_r.xls, uongruou, replace)
basetable smoke drink eth (r) db (r) xlkt (r) , toxl(4 ythv r.xls, thuoc&ruou, replace)
restore
```

13. Loops

- Giả sử cần lặp lại thao tác giống nhau cho 10, 100, 1000... biến. Thao tác bằng cách copy & paste?
- ✓ Dễ xảy ra lỗi
- ✓ Khi sửa, cần sửa hàng loạt
- √ Câu lệnh dài, khó đọc
- → Loop
- foreach loop
- forvalue loop

Loops

foreach loop

```
foreach macroname in list {
    câu lệnh liên quan đến macroname
}
```

```
foreach macroname of list-type {
    câu lệnh liên quan đến macroname
}
```

- List-type bao gồm:
- √ local, global
- ✓ varlist, numlist, newlist

Loops

Loop

```
240
241
                                         Convert text into number *******
242
     ☐foreach var of varlist Q17-Q101 {
243
          replace 'var' = "" if 'var' == "."
244
          replace 'var' = "" if 'var' == "*"
245
          replace 'var' = "1" if 'var' == "A"
          replace 'var' = "2" if 'var' == "B"
246
          replace 'var' = "3" if 'var' == "C"
247
          replace 'var' = "4" if 'var' == "D"
248
          replace 'var' = "5" if 'var' == "E"
249
          replace 'var' = "6" if 'var' == "F"
250
251
          replace 'var' = "7" if 'var' == "G"
252
          replace 'var' = "8" if 'var' == "H"
253
          replace 'var' = "9" if 'var' == "I"
254
255
256
      * destring
257
      destring province-Q101, replace
```

Loop

```
****** Báng 1: Thông tin chung
621
622
       table1, vars(eth cat\ sex cat\ age_cat cat\ edu cat\ nn cat\ job cat\ religion cat\ xlkt cat\) ///
623
               format(%9.1f) onecol ///
624
               saving("ncd1.xls", sheet (1, replace))
625
626
       ****** Báng 2: Tỷ lê mắc bệnh ncd
       table1, vars(cvd cat\ dia cat\ cancer cat\ copd cat\ mental cat\ ncd_yn cat\) ///
627
               format(%9.1f) onecol ///
628
               saving("ncd2.xls", sheet (1, replace))
629
630
631
     □foreach var of varlist cvd dia cancer copd ncd_yn {
632
           ci proportions var'
633
634
     Eforeach var of varlist eth sex age cat edu nn job religion xlkt {
635
636
           mean ncd_yn, over('var')
637
638
```